

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۴/۸۵۷۲

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۵/۱۳

پیوست: دارد

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

معاون محترم بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: اخبار مراقبت بیماری‌های واگیر - نیمه دوم تیرماه ۱۴۰۰ (سال ۲۲ - شماره ۱۵۶)

با سلام و احترام

به پیوست اخبار مراقبت بیماری‌های واگیر (دوره جدید)، نیمه دوم تیرماه ۱۴۰۰ (سال ۲۲ - شماره ۱۵۶) تهیه شده توسط مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر جهت بهره برداری و توزیع در کلیه مراکز ارائه کننده خدمات بهداشتی درمانی (دولتی و خصوصی) ارسال می گردد. خواهشمند است ضمن اقدام مقتضی، پایش نحوه توزیع و در دسترس بودن گروه‌های هدف (بالاخص دانشکده بهداشت، بیمارستان‌های تابعه، گروه‌های تخصصی بالینی و آموزشی) مورد توجه ویژه قرار گیرد. همچنین لازم است برنامه ریزی لازم به منظور در دسترس بودن برنامه فوق برای کلیه کارشناسان ستادی با تاکید ویژه کارشناسان بهداشتی و درمانی در سطح استان و شهرستان در دستور کار قرار گیرد.

دکتر محمد مهدی گویا
ریس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر

اخبار مراقبت

نیمه دوم تیر ماه ۱۴۰۰ سال ۲۲ - شماره ۱۵۶

از زبان رییس محترم سازمان جهانی بهداشت

تدروس آدهانوم رئیس سازمان جهانی بهداشت (WHO) هشدار داد: همزمان با وخامت شرایط شیوع بیماری با سویه های قابل انتقال تر همچون دلتا که به سرعت در حال تبدیل شدن به سویه غالب در بسیاری از کشورها است، اکنون در دوره بسیار خطرناکی از پاندمی قرار داریم.

وی گفت: دلتا خطرناک است و به تکامل و جهش خود ادامه می دهد، بنابراین ارزیابی مداوم و ارائه پاسخ بهداشتی دقیق از ملزومات است و هیچ کشوری هنوز از خطر در امان نیست «افزود: در کشورهایی با پوشش واکسیناسیون اندک، خطر مشاهده بیمارستان های مملو از بیمار مجدداً به طور جدی مطرح خواهد شد.

ایشان تاکید داشتند اساساً دو راهکار اساسی برای رویارویی با سویه های جدید پیشنهاد می شود. **نخست**، حفظ تدابیر اجتماعی و بهداشتی عمومی مانند شناسایی سریع موارد، نظارت شدید بر انتقال بیماری، قرنطینه، مراقبت های بالینی، استفاده از ماسک، رعایت فاصله گذاری اجتماعی، تهویه مناسب مکان های سر پوشیده و پرهیز از حضور در مکان های شلوغ و **دوم**، توزیع عادلانه تجهیزات محافظتی، اکسیژن، آزمایش های تشخیصی، شیوه های درمانی، دارو و واکسن ها میان کشورها.

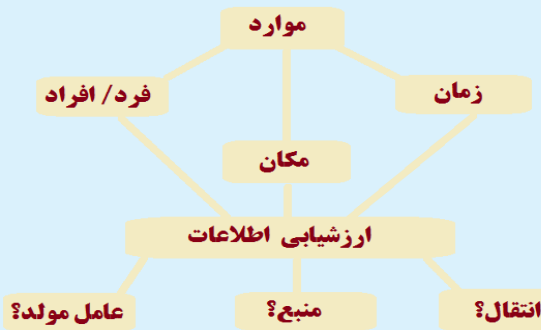
فهرست اخبار مراقبت

در این شماره ...

۱. از زبان رییس سازمان جهانی بهداشت
۲. آشنایی با منابع معتبر بین المللی
۳. طغیان های اخیر بیماری های واگیر از WHO
۴. به مناسبت روز جهانی بیماری های زئونوز
۵. اخبار مرکز مدیریت بیماری های واگیر
۶. اخبار مرکز مدیریت بیماری های واگیر
۷. اخبار دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی
۸. اخبار دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی
۹. اخبار مدیریت پاندمی کووید-۱۹ در جهان
۱۰. اخبار دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی
۱۱. چکیده مقالات علمی درمورد بیماری ها
۱۲. شاخص های مدیریت طغیان (مقدماتی)

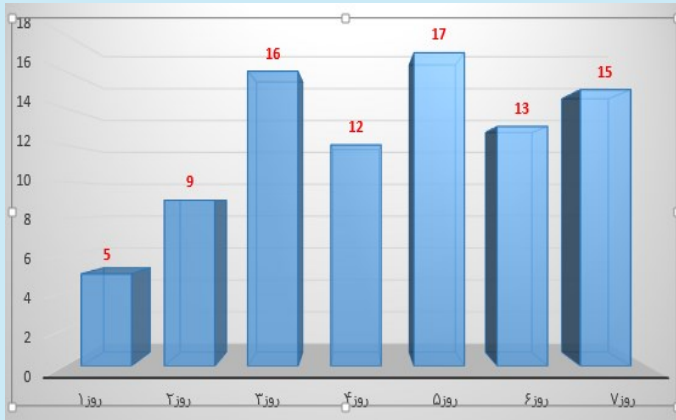
آشنایی با منابع معتبر بین المللی

با جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده های توصیفی و تکمیلی فرضیه ها شکل می گیرند برای توصیف بهتر می توان از نمودار زیر کمک گرفت:
در این مرحله به این اطلاعات نیاز خواهیم داشت :

وسعت طغیان از نظر زمان، مکان و فرد / منحنی اپیدمیولوژیک / نقشه نقطه ای (سکونت) / جداول سن و وضعیت ایمنی / و محاسبه شدت طغیان و اعلام این که در چه مرحله ای است

یک تمرین برای ورزیدگی ذهنی بیشتر در این بحث تفسیر های ساده و اولیه خود از این منحنی طغیان

چه می توانند باشند؟

کنترل بیماری های عفونی در بلایا

Communicable Disease Control in emergencies
هدف از تدوین این کتاب کمک به کارشناسان نظام سلامت در شرایط بحرانی و بلایا است. با این هدف که مهم ترین بیماری های واگیر در جمعیت های مبتلا پیشگیری، تعیین و کنترل شود.

منظور از شرایط بحرانی، اورژانس های پیچیده و Complex Emergencies و بلایای طبیعی مثل سیل و زلزله می باشد. واژه اورژانس های پیچیده به شرایطی اطلاق می

شود که در اثر جنگ یا درگیری های داخلی جمعیت زیادی دستخوش جا به جایی و کمبود مواد غذایی شده و منجر به افزایش مرگ و میر و از کار افتادگی ها گردد.

در این کتاب به طور مفصل و کاربردی به این سر فصل ها پرداخته می شود:

ارزیابی سریع، پیشگیری، کنترل طغیان بیماری ها، مدیریت بیماری ها

بخش تهیه پاسخ در مدیریت طغیان می تواند برای کلیه کارشناسان نظام سلامت آموزنده باشد به عنوان نمونه به " تحقیق در مورد منبع و شیوه های انتقال " اشاره می شود:

جدول طغیان های مهم از سایت سازمان جهانی بهداشت (WHO)

توضیحات	تاریخ	کشور	بیماری	
بیماری زئونوز منشا از افریقا (نیجریه)	۱۵ June 2021	انگلستان ایرلند شمالی	Monkeypox	۱
در منطقه ای که خواستگاه اولیه ایبولا بود و مدت ها از بیماری پاک بوده است	۱۹ June 2021	گینه	ایبولا	۲
بیماری زئونوز منشا از افریقا (نیجریه)	۲۵ May 2021	انگلستان ایرلند شمالی	Monkeypox	۳
به شدت بیماری زا و دارای توان ایجاد پاندمی	۳۱ May 2021	چین	آنفلوانزا H10N3	۴

طغیان ویروس مشتق از واکسن پولیو نوع ۲

در سال ۲۰۲۰، ۹۵۹ مورد انسانی از پولیو ویروس نوع ۲ (cVDPV2) و ۴۱۱ مورد cVDPV2 مثبت از محیط از ۲۷ کشور گزارش شد. که نسبت به سال ۲۰۱۹ افزایش یافته بود.

عمده موارد ۲۱ کشور مربوط به منطقه آفریقا و شش کشور گزارش شده از مناطق مدیترانه شرقی بودند.

کشورهای منطقه مدیترانه شرقی (EMRO) گزارش دهنده عبارتند از: افغانستان، پاکستان، سودان و سومالی

در منطقه اروپا در تاجیکستان از کشورهای همجوار ایران، ۵ نفر آلوده به Cvdpv2 گزارش شد. که اولین مورد از نظر ژنتیکی با نوع پاکستانی مرتبط بود.

<https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/circulating-vaccine->

طغیان بیماری عفونت تنفسی خاورمیانه ای

(MERS) در عربستان سعودی در مارس ۲۰۲۱

بین ۱ ژانویه ۲۰۲۱ و ۱۱ مارس ۲۰۲۱، مرکز ملی مقررات بهداشتی بین المللی (IHR) عربستان سعودی هفت مورد دیگر از عفونت سندرم تنفسی خاورمیانه (MERS-CoV) را گزارش داد که فرجام سه مورد آن مرگ بوده است.

از سال ۲۰۱۲ تا ۱۱ مارس ۲۰۲۱، در مجموع ۲۵۷۴ مورد تایید شده آزمایشگاهی MERS-CoV و ۸۸۶ مرگ ناشی از آن طبق مقررات بین المللی بهداشت (IHR 2005) به WHO گزارش شده است.

<https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2021-DON317>

اداره کنترل بیماری های منتقله توسط ناقلین

سلسله وینارهای آموزشی مدیریت بیماری های منتقله توسط پشه آندس مهاجم به همت کارشناسان اداره کنترل بیماری های منتقله توسط ناقلین به طور مرتب در تیر ماه انجام شد.

سر فصل های آموزشی مورد بحث عبارت بود از:

چگونگی تعیین مناطق پرخطر، مراقبت حشره شناسی،
مراقبت انسانی، نتایج کمیته های درون و برون بخشی،
مشکلات و چالش ها

اداره مراقبت از اچ آی وی ایدز

پنجمین برنامه ملی استراتژیک کنترل عفونت اچ آی وی (۱۴۰۳-۱۳۹۹) در سومین جلسه کمیسیون دائمی ذیل شورای عالی سلامت و امنیت غذایی مطرح و مصوب گردید. این برنامه جهت تصویب نهایی و ابلاغ به شرکای برنامه (۳۲ سازمان و نهاد) با توشیح رییس جمهور محترم ارسال گردید.

این برنامه در راستای دستیابی به اهداف ۹۰-۹۰-۹۰ و مشتمل بر ۵ هدف نهایی، ۱۲ هدف بینابینی، ۱۲ هدف استراتژیک و ۲۵۹ هدف اختصاصی از جمله کاهش ۲۰ درصدی موارد مرگ منتسب به HIV می باشد.

اداره مراقبت از بیماری ها

با پیگیری کارشناسان اداره مراقبت و همکاری یکی از نهاد های بین المللی امکان چاپ و انتشار محتوای آموزشی (پمفلت، بنر، تراکت و کتابچه) در حوزه مدیریت بیماری های واگیر برای مناطق دارای پناهندگان و مهاجرین خارجی مقیم کشور فراهم شده است.

همکاران محترم دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی کشور لطفاً جهت هماهنگی های لازم محتوای آموزشی پیشنهادی خود را به اداره مراقبت ارسال نمایند.

اداره کنترل سل و جذام

دستگاه های جین اکسپرت

GeneXpert MTB/RIF برای تشخیص سریع سل

و مقاومت دارویی نسبت به ریفامپین که زمان تشخیص مقاومت دارویی را از دو ماه به ۹۰ دقیقه کاهش می دهند، در دانشگاه های علوم پزشکی منتخب توزیع شدند

لازم به ذکر است یکی از این دستگاه ها برای آزمایشگاه سیار سل در نظر گرفته شده است.

اداره کنترل بیماری های منتقله آب و غذا

وبینار کشوری مدیریت نظام مراقبت بیماری بوتولیسم و ارائه نتایج سالیانه اقدامات دانشگاهی علوم پزشکی و ارزیابی مداخلات انجام شده در سال گذشته و آمادگی شهرستان ها برای مقابله با طغیان های احتمالی بوتولیسم برای مدیران گروه پیشگیری و مبارزه با بیماری ها در هفته سوم تیرماه برگزار شد. لازم به ذکر است با توجه به تعدد گزارش های طغیان بیماری بوتولیسم متعاقب مصرف محصولات غیر کنسروی از جمله لبنیات، ضرورت بازآموزی و حساس سازی همکاران نسبت به این موضوع احساس می شد.

اداره مراقبت از بیماری ها

همکاری و مدیریت سلسله جلسات تخصصی مدیریت مسایل و مشکلات بهداشتی در جریان و متعاقب پیاده روی اربعین حسینی در حال انجام می باشد.

فارغ از برگزاری یا عدم برگزاری مراسم معنوی پیاده روی اربعین حسینی پیگیری چگونگی مدیریت بیماری های واگیر و تدارک تمهیدات و اقدامات لازم جهت شناسایی و پاسخ سریع پیش، حین و پس از مراسم اربعین حسینی از طرف اداره مراقبت در دست اقدام می باشد.

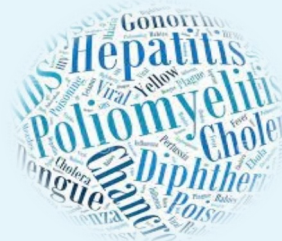
اداره مراقبت از بیماری ها

جهت تحقق **واکسیناسیون پناهندگان و مهاجرین خارجی مقیم کشور** طبق **سند ملی واکسیناسیون کشور** با تلاش همکاران اداره مراقبت فرم درخواست واکسن از سهمیه **سید کوواکس (Covax)** تهیه و با همکاری اداره بین الملل وزارت متبوع، اداره کل اتباع و مهاجرین وزارت کشور، دفتر نمایندگی کمیساریای عالی پناهندگان و سازمان جهانی بهداشت (WHO) به نهاد ها و مجامع بین المللی مرتبط ارسال گردید.

اداره کنترل هیاتیت

در راستای برنامه سازمان جهانی بهداشت برای حذف هیاتیت های ویروسی تا سال ۲۰۳۰ ۴ مرکز مشاوره هیاتیت در شهرستان های ایرانشهر، چابهار، نیک شهر، و راسک راه اندازی شد.

لازم به ذکر است تا کنون بیش از ۳۰ دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی نسبت به راه اندازی واحدهای مشاوره هیاتیت جهت ارائه خدمات جامع مراقبت هیاتیت اقدام کرده اند.

اخباری از مناسبت های بین المللی

برای مدیریت بهینه بیماری های واگیر در این مناطق پیشنهاد می شود از راهکارهای زیر کمک گرفته شود:

♦ گروه های همسان و داوطلب (peer)

♦ ارائه خدمات به طور سیار مثل اتوبوس ایدز

♦ استفاده از ظرفیت های سایر نهاد و سازمان ها (همکاری بین بخشی)

♦ آموزش و اطلاع رسانی خطر (Risk Communication)

در شماره های بعد به تجربیات خوب و موفق دانشگاه های علوم پزشکی کشور در این زمینه اشاره خواهد شد.

روز جهانی جمعیت از نظر

مدیریت بیماری های واگیر

روز جهانی جمعیت رویدادی سالانه است که هر سال در ۱۱ ژوئیه برگزار می شود و هدف آن آگاه سازی درباره مسائل و مشکلات جمعیت جهان است. یکی از مشکلات جمعیت حاشیه نشینی است. حاشیه نشینی بالذات مسایل و مشکلاتی را در پی خواهد داشت که از نظر مدیریت بیماری های واگیر اهمیت ویژه ای پیدا خواهند کرد. که از جمله می توان به موارد زیر اشاره کرد:

جمعیت بیش از ۱۹ میلیونی حاشیه نشین در کشور و تراکم جمعیتی بالا (بیش از ۲۰۰ نفر در هکتار)، بعد خانوار ۴/۵ بالاتر از کشور (۳/۵)، سرانه فضای سبز ۱/۵ متر در مقایسه با شهرهای کشور ۷-۱۲ متر، نرخ بیکاری تا ۲۰-۱۵ برابر متوسط کشور، نرخ طلاق تا ۵ برابر کشور، افزایش جرایم و محکومیت جزایی در زندان، وضعیت نامناسب آب رسانی شهری و سیستم مناسب و بهداشتی جمع آوری و دفع فاضلاب، جابجایی زیاد جمعیت و ...

کارشناسان نظام سلامت می بایست نگاهی ویژه به مدیریت بیماری های واگیر در این مناطق با تاکید بیشتر بر نظام سندرمیک مراقبت بیماری های واگیر با تاکید بیشتر بر اچ ای وی، سل، مالاریا، طغیان های آب و غذا و بثوروری حاد داشته باشند.

خبرهایی از دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی سراسر کشور

دانشگاه علوم پزشکی اهواز

از ابتدای سال علی‌رغم

بسته بودن مرز با عراق ، ۲۴۸۵۴ نفر شامل: ۲۰۰۴۴ عراقی و ۴۸۱۰ ایرانی در پایانه های مرزی تردد داشته اند. (شلمچه ۲۱۹۵۶ نفر و چذابه ۲۸۷۹ نفر)

همکاران پایگاههای مراقبت بهداشتی مرزی بر انجام ۲۳۰۹۹ نمونه تست پی سی آر، ۴۲۹۹ نمونه ایرانی و ۱۸۸۰۰ نمونه عراقی نظارت داشته اند. که تعداد ۴۳۲ مورد کرونا مثبت شامل ۹۲ نفر ایرانی و ۳۴۰ نفر عراقی شناسایی شد. که از ورود موارد مثبت عراقی به کشور ممانعت به عمل آمد.

دانشگاه علوم پزشکی ایلام

پیگیری راه اندازی آزمایشگاه مراقبت بهداشتی مرزی در پایانه مرزی مهران در حال انجام می باشد. در این پایگاه مراقبت بهداشتی مرزی با توجه تردد بالا در ایام پیاده روی اربعین حسینی ضرورت این موضوع به شدت احساس می شود.

دانشگاه علوم پزشکی قزوین

با توجه به اهمیت تغییر رفتار عموم جامعه در رعایت آداب سرفه (Cough Etiquette) بهداشت دست ها کتابچه آموزش ویژه خردسالان و کودکان به زبان شعر تهیه شد. همکاران علاقمند جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانند با این دانشگاه در تماس باشند

دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

تعداد ۴۰۰ نفر از اتباع کشور افغانستان در شهر سی سخت در تیر ماه از نظر بیماری های واگیر مورد بررسی قرار گرفتند. از ۴۱ نفر کودک زیر ۵ سال ۱۰ نفر فاقد کارت واکسیناسیون بودند که اقدامات لازم برای آنان انجام شد. از ۳۰ نفر علامت دار تست کرونا (پی سی آر و رپید) تهیه شد ۶ نفر مثبت بودند. تعداد ۲۰۰ لام و مالاریا و دو نمونه خلط تهیه شد که همگی منفی بودند.

دانشگاه علوم پزشکی بهبهان

در نیمه دوم تیر سناریوی مانور آمادگی و پاسخ سریع به طغیان بیماریهای منتقله از آب و غذا با مشارکت کارشناسان ستادی تدوین شد.

خبرهایی از دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی سراسر کشور

دانشگاه علوم پزشکی کردستان

دو جلسه با موضوع مدیریت مسایل بهداشتی (با تاکید بر کرونا) در سفر کاروان راهیان نور به استان کردستان در سطح معاونت بهداشتی و یک جلسه با مسئولین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برگزار گردید.

در این جلسات با توجه به شرایط خاص استان مقرر گردید با توجه ارزیابی خطر Risk Assessment انجام شده این اردو فعلا تا مساعد شدن شرایط به تعویق افتد.

دانشکده علوم پزشکی خوی

نخستین مورد ابتلا به سویه جهش یافته دلتا در خوی در یک مهاجر پاکستانی که حین تردد غیرقانونی با خودرو مصدوم شده بود شناسایی شد و ۱۷ نفر در تماس مراقبت شدند. اقدامات مراقبتی ادامه دارد.

دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

در راستای اجرای ماده ۲۸ مقررات بهداشتی بین المللی (IHR) کشتی با پرچم روسیه با ۲۰ نفر خدمه به علت بد حال شدن پرسنل در آب های بوشهر پهلو گرفت.

در پی عزیمت تیم ارزیابی سریع مراقبت بهداشتی مرزی دریایی ۳ نفر خدمه بدحال به بیمارستان شهدای خلیج فارس اعزام شدند و طی بررسی های بعدی مشخص شد تست پی سی آر ۱۷ نفر باقی مانده هم مثبت اعلام شد همگی افراد تحت مراقبت هستند.

دانشگاه علوم پزشکی یزد

به دنبال ابتلای ۱۶ نفر در زندان مرکزی یزد طغیان کووید-۱۹ اعلام شد کارشناسان معاونت بهداشتی ضمن بازدید کارشناسان مرکز مدیریت بیماری های واگیر اقدامات بهداشتی طغیان در این مرکز جمعی به اجرا گذاشته شد:

۷۱۸ تست انجام و شناسایی ۲۱۳ بیمار، تشدید قرنطینه، توزیع وسایل حفاظت فردی و ماسک، توزیع دارو، ارسال نمونه جهت تعیین جهش، گندزدایی مکرر سطوح، برگزاری جلسه آموزشی برای کلیه زندانیان و پرسنل زندان

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

با بررسی ۱۶۴ بیمار دیالیزی از نظر ابتلا به بیماری سل در بهار امسال ۴۴ نفر تحت درمان پیشگیرانه سل قرار گرفتند و یک بیمار مبتلا به سل ریوی نیز شناسایی شد.

خبرهایی از دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی سرار کشور

دانشگاه علوم پزشکی لرستان

**استفاده از مراکز واکسیناسیون کرونا
برای بیماریابی سل و بیماری های واگیر**

استفاده از فرصت انتظار و آموزش افراد مراجعه کننده به مراکز تجمیعی واکسیناسیون کرونا با توزیع تراکت های کوچک اطلاع رسانی در مورد سل و بیماری های بثور حاد تب دار به همراه اعلام شماره تلفن واحد پیشگیری و مبارزه با بیماری ها موجب افزایش قابل توجه در تعداد نمونه گیری از افراد مشکوک گردید.

دانشگاه علوم پزشکی آبادان

نظارت دانشگاه علوم پزشکی آبادان بر فعالیت کشتی مسافری برلیان بین ایران و کویت و تاکید بر اجرای دستورالعمل مراقبت تشدید یافته مرزی در سفرهای دریایی و هوایی در نیمه دوم تیر انجام شد.

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

طراحی و راه اندازی ” مجتمتع تخصصی پیشگیری از بیماری ها و مشکلات رفتاری“ در نیمه دوم تیرماه ۱۴۰۰ در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه انجام شد.

این مرکز شامل آزمایشگاه تخصصی HIV، مرکز مشاوره بیماری های رفتاری و مرکز تحقیقات بیماری های رفتاری می باشد.

دانشگاه علوم پزشکی گیلان

در راستای تقویت برنامه مراقبت و کنترل کووید ۱۹ (Contact tracing) ساماندهی و ارسال پیامک نتایج آزمایش PCR به موارد نمونه گیری شده سرپایی و بستری به صورت روزانه و همچنین مشخص نمودن رابط آزمایشگاه کووید و مراکز بهداشت شهرستانها جهت ارسال نتایج بهنگام برای رهگیری و اعزام تیم home care در جهت قرنطینه و ایزوله بهنگام در حال اجرا در استان می باشد که باعث ارتقای نظام مراقبت بیماری شده است.

دانشگاه علوم پزشکی اراک

با توجه به پوشش پایین واکسیناسیون کرونا در برخی مناطق اراک (سیاری، عشایری و با استقبال پایین مردم)، تیم های سیار واکسیناسیون با حضور پزشک و آمبولانس فوریت های پزشکی تشکیل شد. این اقدام ابتکاری موجب افزایش دو برابری پوشش واکسیناسیون گردید.

آخرین خبرهای مدیریتی درمورد پاندمی کووید-۱۹

بازگشت محدودیت ها در اسپانیا

افزایش موارد ابتلا به کووید-۱۹ به ویژه سویه دلتا در جوانان اسپانیایی در والنسیا و کاتولونیا که واکسینه نشده بودند از هفته پیش (معادل هفته دوم تیرماه)

گزارش شد و افزایش ابتلا در جوانان به ۳ برابر

متوسط کشور رسید.

مقامات بهداشتی اجتماع بیش از ۱۰ نفر را ممنوع

کردند.

<https://www.who.int/activities/>

کاهش ۳۰ درصدی ثبت

سل در مالاوی در پاندمی کووید-۱۹

در پژوهشی سیر ثبت سل در

کشور افریقایی مالاوی مشخص شد: ثبت بیماران

مسلول در ابتدای پاندمی کووید-۱۹ به میزان ۳۵٪

کاهش یافته بود.

گرچه این کاهش طی ۵ ماه جبران شده بود ولی

نکته قابل تامل این بود که کاهش در زنان

و روستا و حاشیه نشینان بیشتر از

دیگر گروه ها رخ داده بود.

www.hc.cdc.gov/eid/articlele

گزارش ۲۵۰۰ مورد

کووید ۱۹ در پی مسابقات

فوتبال یورو ۲۰۲۰

مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری ها در اروپا

در گزارش هفتگی خود اعلام کرد که تا روز اول ژوئیه

(۱۰ تیر) در مجموع ۲۴۷۲ مورد ابتلا به ویروس کرونا

به دلیل برگزاری مسابقات فوتبال جام ملت های اروپا

شناسایی شده است. در انگلستان غالب موارد گزارش

شده از سویه دلتا بوده است.

<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/ecdc-begins-epidemic-monitoring->

واکسیناسیون اجباری

در ترکمنستان

مطابق گزارش مجله پزشکی معتبر

BMJ ترکمنستان نخستین کشوری در جهان

هست که واکسیناسیون کرونا در این

کشور را برای افراد بزرگ تر از ۱۸ سال اجباری

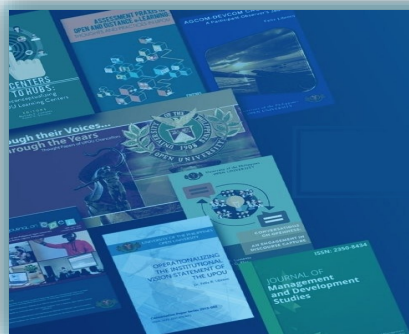
اعلام کرد.

لازم به ذکر است تاکنون کشورهای قزاقستان،

روسیه و فرانسه واکسیناسیون بر علیه بیماری

کرونا در کارکنان بهداشت و درمان را اجباری

اعلام کرده اند.

گشت و گذاری کوتاه در چکیده مقالات پزشکی جهان

واکسن همه سویه های جهش یافته ویروس کرونا

محققان انستیتو سلامتی دوک در حال ساخت واکسن جدید برای کرونا می باشد که بر پایه ذرات نانو باشد و علیه بخش اتصال ویروس به سلول های انسانی واکنش دهد. بخشی از ویروس کمترین میزان جهش را تا به حال داشته است بنابراین شاید این واکسن بر همه سویه های جهش یافته ویروس کرونا موثر باشد.

ولی در عمل با مشکلات زیادی مواجه شده است.

<https://globalhealth.duke.edu/about/dghi->

مهندسی زیستی پشه آئدس ایچیتی

برای نخستین بار در امریکا مجوز رهاسازی پشه آئدس ایچیتی مهندسی زیستی شده، صادر شد. در این روش پشه های نر با مهندسی زیستی قابلیت نیش زدن را از دست داده اند در طبیعت راه می شوند. لارو های ماده نسل بعد فاقد توانایی ادامه حیات هستند و خواهند مرد در حالی که نر های نسل بعد همچنان به ادامه این فرایند کمک خواهند کرد تا در نهایت جمعیت پشه ها در منطقه به شدت رو به کاهش گذارد.

استفاده از مهندسی زیستی برای کنترل بیماری های واگیر می تواند جایگزینی برای حشره کش ها باشد.

<https://www.nature.com/articles/d41586->

ویبریو O139 و O1 سویه های غیر

تهدیدی برای سلامت جهانی؟!

ویبریو کلرا به عنوان میکروارگانیسم مقیم اکوسیستم آبی شناخته می شود که سویه های O1 و O139 عامل اپیدمی های مرگبار التور هستند. در حالی که سایر سویه ها، موجب دیگر بیماری ها (خفیف تا شدید) می شوند. در پی تغییرات آب و هوایی این سویه ها نیز می توانند به عنوان خطری احتمالی برای سلامت جهانی باشند.

<https://sfamjournals.onlinelibrary.wiley.->

گزارش رخداد یک مورد

سل Super-spreading

به دنبال رخداد یک مورد طغیان بیماری سل به شکل خوشه ای در افراد در تماس و بررسی های اپیدمیولوژیک و ژنتیک ملکولی مشخص شد یک نفر به عنوان ایندکس کیس مسئول انتقال بیماری به دیگران بوده است.

تنها توجیه قابل قبول متخصصان برای این رخداد این بوده که این فرد یک فوق انتشار دهنده (super-spreader) بیماری سل بوده باشد

<https://www.nature.com/articles/>

چرا؟ چه موقع؟
چطور؟ چقدر؟
به چه علت؟

سلسله مطالب آشنایی با مبانی
مدیریت طغیان بیماری های واگیر
در خبرنامه اخبار مراقبت
با رویکرد کاربردی ویژه کارشناسان

پاسخ احتمالی!
یافتم!
راه حل پیشنهادی!

تحلیل شاخص مرگ و میر

تحلیل سناریوی شماره پیش : در یک استان با دو بیمارستان دانشگاهی نرخ فوت کرونا رتبه سوم

در کشور و بروز رتبه هشتم شده است. 40% فوت ها در ۴۸ ساعت اول بستری رخ می دهند. علت همه آنها نارسایی تنفسی قید شده است. 60% بستری ها، مرد بوده و 70% فوت در زنان بوده است. عمده مرگ ها در آی سی یو، اورژانس و بخش کودکان رخ داده است. نتیجه آزمایش PCR 30% موارد فوت از بخش خصوصی بود. 15% موارد فوت هیدروکسی کلروکین دریافت کرده بودند و 25% هم سابقه مراجعه به مراکز منتخب را ذکر می کردند و...

با توجه به اطلاعات سناریو به نظر می رسد:

۱. بیماران با حال عمومی بد به بیمارستان مراجعه کرده اند که احتمال عدم تشخیص و مراقبت کافی و موثر در بخش سرپایی را به ذهن متبادر می سازد.

۲. در تایید پیش فرض بالا، این که 75% موارد فوت سابقه مراجعه به مراکز منتخب را ندارند می تواند نشان دهنده لزوم تشدید اطلاع رسانی و فعالیت مراکز منتخب باشد.

۳. این که 30% موارد فوت

سابقه مراجعه به بخش خصوصی را داشته اند می تواند نشان دهنده لزوم بازآموزی و نظارت بیشتر بر عملکرد بخش خصوصی در مراقبت کرونا باشد.

۴. تفاوت جنسیت در بستری و فوت می تواند مطرح کننده لزوم بررسی بیشتر تاثیر جنسیت در نمونه گیری موارد سرپایی و بیماران شناسایی شده و موارد ارجاعی به همراه تحلیل مقایسه ای جنسیت بر حسب سن و بیماری زمینه ای و وضعیت سلامتی حین بستری و فوت باشد.

در مجموع تقویت مراکز منتخب، تشدید اطلاع رسانی، نظارت بیشتر بر مراکز درمانی خصوصی و بازآموزی توصیه می شود.

البته باید به فکر این احتمال هم بود که این سناریو از یک جمعیت معرف (Representative) نبوده باشد.

تحلیل از: خانم دکتر مرادی (دکترای اپیدمیولوژی) -

د ع پ ایران

سناریو (۲) برای تمرین کار تحلیلی :

مسابقات فوتبال یورو ۲۰۲۰ در ۷ کشور اروپایی برگزار گردید. اکثر مسابقات با حضور تعداد بالایی از تماشاگر انجام شد از جمعیت های چند ده هزار نفری تماشاگران تعداد انگشت شماری ماسک داشتند. فاصله گذاری اجتماعی عملاً مراعات نمی شد. تحلیل شما در مورد چرایی این مساله چیست ؟